

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
kn.kl.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remissen Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

Er beteckning: KN2026/01175

Bakgrund

De globala klimatförändringarna orsakade av människan blir allt tydligare, inte minst i Europa och här i norra Sverige. Även detta år ser ut att bli ett rekordår gällande global medeltemperatur. För att minska bidragen till ytterligare klimatförändringar behöver utsläppen från och utfasningen av fossila bränslen ske så snabbt som möjligt. Och vi har där såväl svenska som EU-mål för kraftigt minskade utsläpp att förhålla oss till.

Andra argument för att minska användningen av fossila bränslen är såväl säkerhetspolitiska som ekonomiska, såsom att minska EU:s beroende av rysk naturgas, eller att minska konsekvenserna av kraftigt stigande bränslepriserna på grund av oroligheter och krig i Mellanöstern i år.

I oktober 2024 tillsatte regeringen en utredning, vars uppdrag var att analysera vilka styrmedel som kan utformas för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av den så kallade ansvarsfördelningsförordningen (ESR). Utredningen skulle föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen på ett kostnadseffektivt, acceptabelt och säkert sätt. Detta är Länsstyrelsen Jämtlands läns remissvar på förslagen i utredningen.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen Jämtlands län ställer sig positiv till att fasa ut fossila bränslen,

- men vill understryka vikten av att utfasningen tar hänsyn till de olika geografiska och demografiska förutsättningar som finns inom Sverige och
- att utfasningen tar hänsyn till totalförsvarets behov.

Hänsyn behöver tas till de olika förutsättningar olika delar av Sverige har

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget till utfasning av fossila bränslen. Det finns även med som mål i den regionala energi- och klimatstrategin att Jämtlands län ska vara fossilbränslefritt år 2030. Med det sagt, så vill Länsstyrelsen trycka på att utformningen av styrmedel sker på ett sätt som tar hänsyn till att delar av Sverige är:

- glesare befolkat, har större avstånd, minde tillgång till kollektivtrafik och även ett annat klimat som påverkar val av transportslag, än i det mer tätbefolkade södra Sverige. Hänsyn behöver tas till detta, så att inte styrmedlen missgynnar befolkning och näringsliv i Jämtlands län.
- För jordbruket som är en allt viktigare bransch, både utifrån att vi vill ha ökad självförsörjning och att klimatförändringar slår hårt mot livsmedelsproduktion i världen, är det mycket viktigt att vi fortsatt kan ha ett livskraftigt jordbruk även i Jämtlands län. Och där är lönsamheten avgörande. Det är därför avgörande att utforma styrmedel som stödjer livsmedelssektorn när fossila bränslen utfasas, inte minst i ett län med längre avstånd i alla led inom livsmedelsproduktionen (längre färdväg för råvarorna, mer utspridda jordbruksmarker, längre färdväg till förädling av varorna, längre avstånd till butiker och så vidare).
- Liknande resonemang kan föras de flesta branscher verksamma i Jämtlands län med rennäringen och skogsnäringen som konkreta exempel.
- För Jämtlands län är besöksnäringen en viktig näring, som kan påverkas kraftigt om det blir dyrare med fossila bränslen om inte samtidigt chansen till omställning till kollektivtrafiklösningar, elfordon och laddinfrastruktur finns på plats.

- Utifrån ett kris- och totalförsvarsperspektiv är det av stor vikt att samhällsviktiga verksamheter fortsatt kan fungera under hela perioden och att det finns förslag för en trygg försörjning av drivmedel under utfasningen av fossila drivmedel både på kort och lång sikt. Detta är speciellt viktigt i Jämtlands län där vi har en gles befolkningstäthet i stora delar av länet med långa avstånd till service. Detta gäller specifikt kapitel 12.2 i utredningen. I kapitlet beskrivs Energimyndighets centrala roll för drivmedelsberedskap under utfasningen fossila bränslen gällande
 - att identifiera samhällskritiska logistiknoder avseende försörjning av flytande som gasformiga drivmedel samt laddinfrastruktur för både lätta och tunga fordon.
 - att samverka med Försvarsmakten och andra relevanta försvarsmyndigheter om det militära försvarets energibehov och specifikt drivmedel.
 - att myndigheten tar ett helhetsansvar för en svensk fungerande drivmedelsdistribution hela vägen från import eller svensk produktion till slutleverans till kund.
 - att ta höjd för Natos krav på en resilient energiförsörjning i det fortsatta arbetet med att säkerställa drivmedelsförsörjningen i hela Sverige under utfasningen.
- För att främja tillgången till grundläggande kommersiell service i områden med glest utbud av service är det också rimligt att behålla det specifika stödet som finns för detta samt att det utvärderas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Susanna Löfgren efter föredragning av energi- och klimatstrateg Jimmy Nilsson.

Susanna Löfgren
Länsråd

Jimmy Nilsson
Energi- och klimatstrateg

Detta beslut har signerats digitalt och saknar därför underskrifter.